

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА
ЗА ОПТИМИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА
В ОБЩИНА ШУМЕН
ПРЕЗ 2017 ГОДИНА**

I. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА И ПРОБЛЕМИ НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ШУМЕН.

През учебната 2016/2017 г. в община Шумен структурата на общинската училищна мрежа обхваща 20 училища, 30 детски градини и 4 центъра за подкрепа на личностно развитие (две средношколски общежития, ЦПЛР-Ученическа спортна школа и ЦПЛР-Обединен детски комплекс).

Четиринадесет от училищата са в гр. Шумен, а останалите 6 в селата на община Шумен.

По видове училищата са: 2 начални училища в град Шумен, 10 основни училища (4 в град Шумен и 6 в селата на общината), 5 средни училища в град Шумен, 2 профилирани и 1 професионална гимназии в град Шумен.

В община Шумен функционират и 5 държавни училища - 4 професионални гимназии и едно помощно училище, както и едно духовно училище.

Шест училища са включени в Списъка на средишните училища – едно в град Шумен и 5 в общинските села.

Броят на паралелките през учебната 2016/2017 година в общинските училища е 381 за учениците от I-XII клас, а броят на учениците е 8530. Към училищата са сформирани и 4 подготвителни полудневни групи за деца на 5-6 години с общо 67 деца. Средната пълняемост на паралелките в общината е 22.4, като за град Шумен е 23.20, а за селата е 14.42.

Демографското състояние на община Шумен следва тенденциите в развитието на демографията на областта и страната като цяло. То е в резултат от трайното намаляване броя на родените деца, интензивната емиграция предимно на млади хора и семейства в активна репродуктивна и трудоспособна възраст. Последица от демографската криза в общината е устойчивото намаляване на броя на учениците в общинските училища. Спрямо данните след последната оптимизация на училищната мрежа от учебната 2009/2010 година броят на паралелките е намалял общо с 18, а броят на учениците със 838. Средната пълняемост на паралелките в града се запазва, докато за селата намалява от 16.58 на 14.42.

За учебната 2016/2017 година са сформирани 26 самостоятелни маломерни паралелки и 6 слети паралелки в шест села на община Шумен, както и 8 самостоятелни маломерни паралелки в училища на гр. Шумен.

През последните две учебни години – 2015/2016 и 2016/2017 г. се очерта тенденцията 4 от слетите паралелки в училища на община Шумен да са в ОУ „Н. Вапцаров”, с. Дибич. От 8 самостоятелни маломерни паралелки в града, 2 маломерни паралелки са сформирани в начален етап в VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен и 6 маломерни паралелки в четири средни училища в гимназиален етап на обучение.

В риск за оцеляване при новите условия, които предлага Закона за предучилищно и училищно образование се открояват ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич и VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен.

Проблемът с намаляващия брой ученици в училището в с. Дибич е в резултат на близостта на селото до областния център и желанието на родителите децата им да се обучават в големия град. Училищното ръководство прилага строга финансова дисциплина, а общината дофинансира училището със средства от общински приходи за функциониращите слети паралелки с брой ученици под нормативно установения минимум.

В началото на учебната 2016/2017 г, броят на учениците в училището е 62 ученици, а към края на месец март 2017 г. учениците са 53. От началото на учебната година училището са напуснали 10 ученици (*преместени в СУ „С. Доброплодни”, II ОУ „Д-р П. Берон“, VI ОУ „Еньо Марковски“ - гр. Шумен, в ОУ „Хр. Ботев“, с. Ивански, в гр. Пловдив и гр. Г. Оряховица*). Приет е 1 ученик от IX ОУ „П. Волов”, гр. Шумен. Демографските и социални проблеми на региона, пътуването в чужбина, близостта на населените места до гр. Шумен са важни предпоставки за непрекъснатото намаляване на броя на учениците в основното училище в с. Дибич.

Към месец март 2017 г. разпределението на учениците по населени места е следното: от с. Дибич – **13 ученици** и общо **40 от други населени места** – с. **Вехтово - 6 ученици**, с. **В. Друмев – 3 ученици**, с. **Илия Блъсково – 24 ученици**, с. **Благово – 2 ученици**, с. **Овчарово – 3 ученици**, с. **Салманово – 2 ученици**.

За новата учебна 2017/2018 г. – при прогнозен брой 4 ученици за първи клас и реализиране на обучение в основните училища до VII клас, съгласно чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование, се очаква общо около 46 ученици от I до VII клас да се обучават в училището, разпределени по класове както следва: I клас – 4 ученици; II клас – 9 ученици; III клас – 6 ученици; IV клас – 3 ученици; V клас – 9 ученици; VI клас – 5 ученици; VII клас – 10 ученици. Разпределение по селища – с. Дибич- 13 ученици, с. Вехтово – 5 ученици, с. Овчарово – 1 ученик, с. Благово – 2 ученици, с. Илия Блъсково – 21 ученици, с. В. Друмев- ДЦДУ - 4 ученици.

VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен е с очертаваща се тенденция на намаляване на броя на учениците като за последните 4 години броят им е намалял със 55 (от 214 на 159 ученици), а за новата учебна 2017/2018 година се очакват около 140 ученици. За учебната 2016/2017 година две от паралелките в начален етап са маломерни. Възможно е през следващите учебни години да

възникне необходимост от сформирани на слети паралелки в това градско училище. През 2016 година училището имаше действително проявени финансови проблеми, като трудности при формиране на преподавателски норми, немотивирани и ниско заплатени учители, невъзможност за осигуряване на професионалното им развитие и изпълнение на задълженията по Колективен трудов договор.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА.

1. Оптимизиране структурата на общинската училищна мрежа чрез закриване на ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич от 01.08.17 г. и пренасочване на учениците към VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен;
2. Проследяване на движението на учениците от закритото училище, осъществяване на пълният им обхват и интегриране в училищата на територията на общината, с приоритет VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен;
3. Подобряване на материално-техническата база в VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен и създаване на подходяща образователна среда и условия за целодневна организация;
4. Увеличаване броя на учениците и организиране на образователно-възпитателен процес в самостоятелни паралелки в VI ОУ „Еньо Марковски“, гр. Шумен, както и повишаване на пълняемостта в паралелките, респективно намаляването на общите разходи за издръжка на един ученик.

III. МЕРКИ НАСОЧЕНИ КЪМ ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА.

Задълбочения анализ на училищната мрежа и обсъжданите варианти за развитие на ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич и VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен показва необходимостта от предприемане на мерки за оптимизиране на структурната мрежа.

Запазването на статута на ОУ „Н. Вапцаров“, с. Дибич като средищно основно училище от 1 до 7 клас с организация на образователно-възпитателния процес в слети паралелки е факт, който оказва сериозно влияние на постиженията на учениците, води до ниски резултати на националното външно оценяване и образователна неустойчивост при бъдеща реализация на учениците в гимназиален етап. Намаляването на броя на учениците в училището, а така също и обучение в три паралелки в прогимназиален етап биха били проблем в организацията на образователно-възпитателния процес, ако броят на учениците в паралелките е под 10 (*Съгласно действащата към момента Наредба № 7 от 2000г . за определяне броя на паралелките и групите и броя на учениците и броя на децата в паралелките и групите на училища, детски градини и обслужващи звена.*).

И двете училища достигат финансова нестабилност, поради наблюдаваната тенденция към намаляване броя на учениците. Обучението в слети паралелки и постоянната миграция на ученици по време на учебната година поставя училищата в условия на финансова и образователна неустойчивост.

Анализът на настоящото състояние и проблемите, които се очертават в двете образователни структури наложиха следните мерки към преструктуриране:

1. Провеждане на срещи с директорите на ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич и VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен, на която бяха обсъдени възможностите за бъдещето на училището в с. Дибич, за пренасочване и по-пълнен обхват на учениците, за осигуряване на освободените учители с работни места при финализиране на процедурата по закриването.
2. Провеждане на среща с кметовете на населените места, чиито ученици се обучават в средищното основно училище в с. Дибич, на която бяха обсъдени възможностите за преустановяване на учебния процес в ОУ „Н. Вапцаров“, с. Дибич чрез закриване на училището, считано от учебната 2017/2018 г. и вероятността за невъзможност за сформирание на самостоятелни и слети паралелки в училището в с. Дибич;
3. Провеждане на среща с родителите на учениците от училището за разясняване на необходимостта от пристъпване към процедура на закриване на ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич, възможностите за преместване на учениците към VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен и правото на избор на училище по Закона за предучилищно и училищно образование, ефекта от процеса на оптимизация и положителните страни от извършваната промяна;
4. Провеждане на консултативни разговори с директорите на училища, относно възможностите за осигуряване на работни места за съкращения персонал от закритото училище.

IV. ДЕЙНОСТИ ПО ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА РИСКОВЕТЕ ОТ ОТПАДАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В РЕЗУЛТАТ НА ИЗВЪРШЕНОТО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА.

Закриването на ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич и пренасочването на учениците към VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен ще бъде при условията на чл. 12 от ЗПУО, което означава че на практика някои ученици могат да предпочетат и други училища на територията на град Шумен. С цел предотвратяване на рисковете от отпадане на учениците от образователната система ще се предприемат следните дейности:

1. Създаване на информационна банка с база-данни за проследяване и отчитане на процеса на преместване, обхващане и задържане на всеки ученик от ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич;

2. Ще продължи транспортирането на учениците от селата, които е обхващало средишно училище с. Дибич. Училищният автобус ще бъде предоставен за ползване на приемащото VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен.
3. Ангажиране на учители, педагогически съветници или психолог, експерти от отдел „Закрила на детето“ и отдел „Образование, наука и развитие“ за индивидуално психологическо-педагогическо въздействие и адаптиране на преместените ученици към новата училищна среда, както и работа с техните семейства;
4. Актуализиране на училищните програми за образователна и социална интеграция на деца и ученици в риск. Включване на мерки и дейности за приобщаване на учениците от закритото училище към новата училищна среда в VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен.

V. КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ:

Комуникационни дейности свързани с:

- Провеждане на срещи с педагогическите колективи на закритото и приемащо училище;
- Срещи с ръководството на приемащото училище;
- Срещи с родителите и обществеността в района на закритото училище;
- Отразяване в медиите на процеса на оптимизация на училищната мрежа в община Шумен.

VI. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ ПО ТЯХ.

В изпълнение на целите на Общинската програма за оптимизация на училищната мрежа очакваме да постигнем:

- Оптимална и ефективна общинска училищна мрежа, адаптивна на ЗПУО;
- Намаляване на броя на маломерните и слети паралелки с 6 (2 самостоятелни маломерни паралелки и 4 слети);
- Осигуряване на равен достъп до качествено образование и интегриране на 46 ученици от ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич;
- Постигане на пълен обхват на всички ученици от закритото училище и задържането им в училищна среда;
- Подобряване на материално-техническата база в VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен чрез усвояване на 135 000 лв.;
- Повишаване ефективността на публичните разходи;
- Увеличаване пълняемостта на паралелките в общинските училища като средната пълняемост се увеличи от 22.4 на 23.4, а на приемащото училище VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен от 19.75 на 23.3;

- Достигане на съотношението „ученици:учител“ в приемащото училище от 8,5 на 10 към средното за община Шумен от 10 ученици на един учител;

VII. БЮДЖЕТ НА ПРОГРАМАТА ВЪЗ ОСНОВА НА КОЛИЧЕСТВЕНИ И СТОЙНОСТНИ ПОКАЗАТЕЛИ.

Общата стойност на Общинската програма за оптимизация на училищната мрежа в община Шумен е 135 000 лв., разпределени за:

- Строително-ремонтни дейности на VI ОУ „Е. Марковски“, гр. Шумен – 134 000 лв., включващи боядисване и освежаване, смяна на врати, подмяна на отоплителни тела, подмяна на осветителни тела на 30%, ремонт на подови настилки.
- Комуникационни разходи – 1 000 лв.

VIII. СРОКОВЕ И ГРАФИК ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ.

След обнародването на заповедта на министъра на образованието и науката за закриване на ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич и изтичане на срока за обжалване по реда на Административно процесуалния кодекс стартира реализирането на дейности:

1. Строително-ремонтни дейности – м. Август-м. Октомври 2017 г.
2. Създаване на информационна банка с база-данни за движението на учениците от ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич към приемните училища – мес. Юли-Август 2017 г.
3. Проследяване процеса на преместване на учениците от ОУ „Н. Й. Вапцаров“, с. Дибич с цел обхващане на всички ученици в образователната система и недопускане на отпадането им. – мес. Юли-мес. Октомври 2017 г.
4. Изпълнение на дейностите от училищните програми за образователна и социална интеграция на децата и учениците в риск с цел приобщаване на преместените ученици към новата училищна среда – мес. Октомври 2017 г.
5. Отразяване на дейностите от общинската програма за оптимизация на училищната мрежа в медиите с цел публичност и информираност на обществеността. – мес. Август – мес. Ноември 2017 г.